

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СХОДОЗНАВСТВА ІМ. А. Ю. КРИМСЬКОГО

ПРОГРАМА
Міжнародної наукової конференції

«XXVI СХОДОЗНАВЧІ ЧИТАННЯ А. КРИМСЬКОГО»

30 листопада 2023 року

Онлайн-формат

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

СЕКЦІЯ I «ІСТОРІЯ ДАВНЬОГО ТА СЕРЕДНЬОВІЧНОГО СХОДУ»

<https://meet.google.com/zpq-ybrr-srk>

10:00–13:00

Модератор: Тарасенко М. О.,
д-р істор. наук, провідний науковий співробітник
відділу Близького та Середнього Сходу Інституту сходознавства
ім. А. Ю. Кримського НАН України

Бондаренко Н. М. Концепція божественного походження як засіб легітимації влади за часів правління жінки-фараона Хатшепсут

Вертієнко Г. В. Ілюстративне оформлення фрагментів 10–11 Відведата (за рукописом ms. 4000)

Гуменний В. Л. Ex Oriente ad Romam: образи «іншого» та перебування представників царського роду Аршакідів у Римі наприкінці I ст. до н. е. – на початку I ст. н. е.

Гуцуляк О. Б. Генеза генеалогії скіфів у ольвіополітській легенді Геродота

Рахно К. Ю. Осетино-памірська паралель у переказі про народження Сирдона

Рубель В. А. Перські нарративні джерела про причини Східного походу Александра Великого

Самченко Ф. Т. Значення нікопольської битви як точки відліку початку османської гегемонії у Європі

Тарасенко М. О. Втрачена спадщина: дві невідомі світлини давньоєгипетської дрібної пластики з фондів Національного заповідника «Киево-Печерська лавра»

Ухтомський А. О. Ассирійська церква Сходу в VI ст.: діяльність католикоса Мар Ави I

Яблонський В. В. Давньоєгипетські військові бази на Близькому Сході за правління Тутмоса III: характеристика та місце в логістичній мережі

СЕКЦІЯ II
«ІСТОРИЯ ТА КУЛЬТУРА КРАЇН СХІДНОЇ АЗІЇ»

<https://meet.google.com/hbz-xeoq-uhv>

11:00–15:00

Модератор: Кіктенко В. О.,

*д-р філос. наук, завідувач відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону
Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України*

Гончаренко А. В. Річард Ніксон та американсько-китайські відносини у 1967–1968 рр.

Громік О. В. Трансформація колективної свідомості як елемент розвитку японського суспільства епохи Тайшю (1912–1926)

Козловський С. О. Управління морської торгівлі у середньовічному Китаї епох Тан та Сун (VII–XIII ст.)

Кривохижа Р. Р. Підготовка еміром Тимуром походу на Китай в 1405 році

Лян К. Вплив японських гравюр *укійо-е* XVII–XIX ст. на творчий світогляд художників-постімпресіоністів

Насакіна С. В. Лінгвокультурологічні особливості тестів з англійської мови у КНР

Огнева О. Д. Гендун Чопел (1903–1951) – тибетський вчений, мандрівник, літератор

Стрижко Н. Передумови виникнення та платформи для розвитку сучасної каліграфії в Китаї. Роль західного модернізму

Velychko V., Li Jinkun. China Archive on Economy of Medieval Yangzhou Prefecture

СЕКЦІЯ ІІІ
«СХІДНІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ»

<https://meet.google.com/eis-xjpp-rjn>

11:00–14:00

Модератор: Петрова Ю. І.,

*канд. філол. наук, старший науковий співробітник
відділу Близького та Середнього Сходу Інституту сходознавства
ім. А. Ю. Кримського НАН України*

Вечоринська Т. В. Китайськомовна література В'єтнаму: витоки й генеза

Гардашук Р. Я. Бурлескна поезія Ібн Кузмана та підходи до її перекладу українською

Дащенко Г. В., Русакова К. О. Тема кохання та самотності в *ци чжу шуцжень*

Дащенко Г. В. Особливості вживання та інтерпретації поетичних творів в історичному романі Нань Гунбо «Лі цінчжао»

Дідович О. А., Осядла Т. В. Поезія Сохраба Сепехрі: ідіостиль, переклад

Комарницька Т. К. Проблема визначення масово-культурних жанрів як матеріалу дослідження мови японської масової культури

Петрова Ю. І. Перша друкована арабографічна книга на Близькому Сході

Tyshchenko-Monastyrskа O. O. Word-Building Features of Nomina Actionis in Krymchak Bible Translations

СЕКЦІЯ IV
«РЕЛІГІЙ ТА ФІЛОСОФСЬКІ ВЧЕННЯ СХОДУ»

<https://meet.google.com/ayc-cmvf-pbq>

11:00–14:00

Модератор: Капранов С. В.,

*канд. філос. наук, старший науковий співробітник
відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону Інституту сходознавства
ім. А. Ю. Кримського НАН України*

Барковський М. О. Концепт мудрості (раїп̄ā) в Абгїдгамма-пітака

Горбалінська В. В. Конфуціанство у сучасній китайській політиці та освіті

Дружкова І. С. Розвиток логіки у конфуціанстві: основні категорії та особливості

Завгородній Ю. До пошуків автентичної складової «Шветашватара упанішади»

Капранов С. В. Рецепція західних ідей у філософії чистого досвіду раннього Нісїди (на матеріалі ч. I «Дослідження блага»)

Поцелуйко А. Б. Загальноіндоевропейські гіпомантичні ритуали

Реутов Є. А. Шоу заклинателів змії або маніфестації божества в фольклорно-ігровій і поетичній традиції Індії (*сант екнатх*)

Стежко З. В. Філософський універсалізм у дихотомії Схід–Захід

Улітко І. А. Метафора відображення і концепт рефлексії у сучасних дослідженнях кашмірського шиваїзму

Shestopalets D. V. Post Hoc Ergo Propter Hoc? Comparing Al-Maududi's Jamaat-E Islami and Al-Nabhani's Hizb Ut-Tahrir Al-Islami

Danylova T. V. The Japanese Perspective on Human Nature

Dankanich A. S. Daniel Haqiqatjou's Critique of Modernism

Markov D. The Nepalese Buddhism, Traditional Education and the Modern Notions: the transformation of the traditional education among the Newar Buddhists and the movement for revival of Nepalese Buddha Dharma

СЕКЦІЯ V.
«МОДЕРНИЙ СХІД»

<https://meet.google.com/qia-eamo-rnf>

11:00–16:00

Модератор: Радівілов Д. А.,
канд. істор. наук, завідувач відділу сучасного Сходу
Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України

Алексєнко Л. М., Тулай О. І. Турецька республіка: виклики та нові можливості в умовах глобальної економічної фрагментації

Борділовська О. А. Результати головування Республіки Індія в G20

Вєдєнєєв Д. В. Становлення системи інформаційно-психологічного протидіювання Китаю

Гобова Є. В. Націоналізм як наріжний камінь китайської кампанії патріотичного виховання: Ідеологічна еволюція та суспільний вплив

Гольцов А. Г. Середній Схід у геостратегії України

Довгий Я. О., Комаренко О. Ю. Характер британсько-єгипетських відносин 1882–1952 рр.

Дроботюк О. В. «Творче руйнування» Й. Шумпетера в нову епоху Сі

Кононенко В. В., Стафійчук В. І. Соціально- та політико-географічні аспекти гендерної нерівності в Республіці Корея

Мателешко Ю. П. Інститути Конфуція в Україні: напрями та особливості «м'якого» впливу

Мусійчук В. А. Адаптація західного концепту «Промислова революція 4.0» у В'єтнамі

Олійник О. М. Відносини між КНР та ЄС в умовах російсько-української війни

Погорєлова І. С. Політика КНДР у контексті повномасштабної російсько-української війни

Семиволос І. М. Форми колективної власності на землю в Палестині та її вплив на людську безпеку

Стафійчук В. І. Китай на шляху до багатополярного світу та виклики для України

Ціватий В. Г. Модель зовнішньої політики й дипломатії КНР на Близькому Сході в умовах мондіалізованого світоустрою ХХІ століття: міжнародно-політичний і регіонально-інституціональний дискурси (особливості м'якої сили КНР)

Glovatska S., Shypotilova O. China and Ukraine: Humanitarian Cooperation within the Concept of “One Belt, One Road”

Golod V. The Civilising Project by China State: Xinjiang Case

Vasylyshyna N., Sydorenko K. The Impact of Muslim Culture on the Higher Education in the Turkish Republic

СЕКЦІЯ VI
«ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА НАРОДІВ
ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я»

<https://meet.google.com/smi-cuoz-avx>

11:00–13:00

Модератор: Мавріна О. С.,

*канд. істор. наук, завідувач відділу Євразійського ступу Інституту
сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України*

Автушенко І. Б. Зародження туризму в Криму наприкінці XVIII–XIX ст.

Ахновський Д. В., Литвиненко Р. О. Антична і середньовічна спадщини Криму на монетах України

Бачинська О. А. Військовополонені татарські бешлеї м. Бендер початку XIX ст.: переселення, умови утримання та доля

Біляєва С. О. Сельджуцьке мистецтво у матеріалах фортець Північного Причорномор'я (археологічні дослідження останніх років)

Полякова О. В. Історія турецької мечеті – найдавнішої архітектурної пам'ятки міста Ізмаїл

Сейтяг'яєв Н. С. Особливості мови «Стислої історії кримських ханів»

Середа О. Г. Адаптація податкової системи Ханської України

Сидоров Г. В. Софія Девлет Бей Сіджеутська та доля її земельної власності в імперських умовах початку XX ст.

Федчук О. Б. Караш-бей – кримськотатарський полководець

Шевченко А. М. Проблема осілости Буджацької орди

СЕКЦІЯ VII
«ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА ГРЕЦЬКИХ СПІЛЬНОТ
ПІВДНЯ УКРАЇНИ»

<https://us02web.zoom.us/j/84845428210?pwd=NmpGZ1pDRHJtd3ZXWHdjWTEzTTVQZz09>

Ідентифікатор конференції: 848 4542 8210

Код доступу: 219461

15:00–18:00

Модератор: Араджионі М. А.,
канд. істор. наук, провідний науковий співробітник
відділу Євразійського ступу Інституту сходознавства
ім. А. Ю. Кримського НАН України

Антюшина С. Дослідження святині маріупольських греків – візантійської ікони Св. Георгія, яка зберігається в Національному художньому музеї України (м. Київ)

Арабаджи С. С. Історія греків України в англомовній історіографії

Араджионі М. А. До дискусії щодо назви нащадків спільноти кримських християн-греків у Надазов'ї

Білоусова Л. Філеелліни і внесок українців у національно-визвольну боротьбу греції за незалежність

Гедьо Г. Терор голодом у грецьких селах Північного Надазов'я (1932–1933 рр.)

Любченко Т. Щодо дискусії про вивчення новогрецької, румейської та урумської мов в Україні

Малахіті А. В., Сніговська О. В. Лінгвістичний феномен караманлійської писемності малоазійських греків

Мартинчук І. І. Сучасний стан і ризики збереження музейних колекцій греків Надазов'я

Новікова С. Про важливість подолання імперських та радянських історичних міфів в історії маріупольських греків

Парадісопулос С. Грамотність та освіта греків Одеси за грецьким та російським переписами останньої чверті XIX ст.

Уварова О. О. Міські голови-греки в Одесі XIX ст.: просопографічні портрети

СЕКЦІЯ VIII
«УКРАЇНА І СХІД»

<https://meet.google.com/odb-foni-qfy>

11:00–14:00

Модератор: Брильов Д. В.,

*д-р. філос. наук, старший науковий співробітник відділу сучасного
Сходу Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України*

Брильов Д. В. Мусульманська преса в Україні кінця ХХ – початку ХХІ ст. та її роль у створенні ісламського дискурсу

Камеристий-Брайтенбюхер Р. М. Ювківці – татарська спадщина Волині: актуальність історичної ретроспективи та досліджень

Кара А. Г. Турецька громада в Україні у контексті двосторонніх відносин між Україною і Туреччиною

Кащук О. Я., Булавін Д. Є. Сарацини, татари та караїми: східні спільноти княжого та ранньомодерного Львова (ХІІІ–ХVІІ ст.)

Кореняк О. Ю. Інструменти народів Сходу в колекції Музею театрального, музичного та кіномистецтва України

Павленко С. С. Японське віцеконсульство у Львові (1938–1939)

Свинаренко Н. О. Ставлення більшовиків до мусульман Харкова у 20–30-х рр. ХХ ст.: від засад демократії до руйнування їх культурних споруд

Сорокін А. А. Дні Кіото в Києві у серпні 1991 р. на шпальтах газети Київміськради «Хрещатик»

Суходолова А. Є. Конструювання історичного наративу: українсько-турецькі взаємини у публікаціях представника екзильного уряду УНР в Стамбулі Володимира Мурського

СЕКЦІЯ ІХ
«ЄВРЕЇ МІЖ СХОДОМ ТА СХІДНОЮ ЄВРОПОЮ»

*Організовано у співпраці з Міжнародною міждисциплінарною
сертифікатною програмою з юдаїки*

*Підсекція «Євреї Східної Європи:
історичні та джерелознавчі дослідження»*

<https://us02web.zoom.us/j/3816309508>

3816309508

Код: 1234656

10:30–13.30

Модератори: Харченко А.,

канд. істор. наук, доцент

Харківського національного університету мистецтв, співзасновник

ГО «Центр дослідження міжетнічних відносин Східної Європи»;

Захарченко Є.,

канд. істор. наук, доцент кафедри історії України

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

(м. Харків, Україна), завідувач Навчальної лабораторії

історичної інформатики

Гладун Л. І. Єврейська періодична преса кін. XIX – I чверті XX ст. у колекції Музею класика єврейської літератури Шолом-Алейхема Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав»

Гула О. Г. Молитва як вирок: епізод з історії Острозької єврейської типографії

Лаврик Д. О. Євреї остзейських губерній у статистичних матеріалах Російської імперії XIX ст.

Малахова К. В. «Де поділися речі Ружинського рабина?»: хасидський двір в Ружині в світлі справи про конфіскацію майна Ізраеля з Ружина

Харченко А. Колоніальний проєкт імперії: держава Романових та її єврейські піддані

Федорів Т. І. Метричні книги як джерело до вивчення історії єврейської громади Збарзького метричного округу

Хамрай О. Перспективи використання універсальної бібліографічної класифікації при описі зібрань Фонду юдаїки Інституту рукопису НБУВ

Яшина О. С. Менора на керамічних виробах з розкопок Криму: датування, семантика, інтерпретація

Підсекція «Регіональні студії»

<https://us02web.zoom.us/j/3816309508>

3816309508

Код: 1234656

13.45–14.45

Модератор: Малахова К.,

канд. філос. наук, Міжнародна міждисциплінарна сертифікатна програма з юдаїки, академічний керівник, Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

Гадинко О. О. Єврейська культура та її слід в історії міста Сторожинець

Ганинець Р. Є. Колишня синагога Янкель Янцер Шуль: збереження єврейської спадщини та повернення пам'яті про єврейське життя у Львові

Парацій В. М. Динаміка єврейського населення у ретроспективі розвитку історичного міста: Бережани (1900–1939 рр.)

Підсекція «Євреї Європи та Сходу»

<https://us02web.zoom.us/j/3816309508>

3816309508

Код: 1234656

15.00–16.20

Модератор: Харченко А.,

*канд. іст. наук, доцент Харківського національного
університету мистецтв, співзасновник ГО «Центр дослідження
міжетнічних відносин Східної Європи»*

Бубенок О. Б. Євреї в Хозарському каганаті (розселення та проблема походження)

Радченко Ю. «Німці ототожнювали караїмів і євреїв»: Голокост і «караїмська політика» в Мелітопольському районі (1941–1943 рр.).

Семиволос І. М. Форми колективної власності на землю в Палестині та її вплив на людську безпеку

Тортіка М. В. Македонське єврейство перед проблемою геополітичного вибору наприкінці XIX – початку XX ст.: Османська імперія, Греція чи Болгарія

Підсекція «Лінгвістика та літературознавство»

<https://us02web.zoom.us/j/3816309508>

3816309508

Код: 1234656

17.00–19.00

Модератор: Непиенко Т.,

аспірантка кафедри літературознавства ім. В. Моренця, Національний університет «Кієво-Могилянська академія», Міжнародна міждисциплінарна сертифікатна програма з юдаїки, викладачка

Бойчун М. Д. «Виключені» (Ausgeschlossene): Мойсей Воскін-Нагартабі

Гардашук Р. Я. Трансгресивні зображення *чужого* в арабській і гебрейській літературах Андалусії

Гурдуз А. І. Концептуалізм рецесії моделі єврейського суспільства в гексалогії Ренсома Рітза «Дім дивних дітей»

Марченко І. С. Лексико-семантичні особливості юридичної термінології сучасної мови іврит

Непиенко Т. Поміж фактами й містичними видіннями: репрезентація Харкова у творах Дер Ністера

Цолін Д. Сучасна лексикографія давньоєврейської мови: українська перспектива

Підсекція «Єврейські класичні тексти»

<https://us02web.zoom.us/j/3816309508>

3816309508

Код: 1234656

19.15–21.00

Модератор: Малахова К.,

канд. філос. наук, Міжнародна міждисциплінарна сертифікатна програма з юдаїки, академічний керівник, Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

Єремєєв П. В. Образи євреїв та юдаїзму в творчості архієпископа Філарета Гумілевського (1805–1866)

Корн С. Священне ім'я рута та зілля рута в Книзі бажання Гіллеля Бааль-шема

Орехова А. А. Історико-літературний контекст термінів זוןָה і קדֶשֶׁה в Берешит 38:12–26

Qiprisçi, Gerson. The Curious Case of Abu-'Isa Al-Isfahani: a Judaic False Messiah or an Islamic Mahdi Claimant of the 8th c.?

Wogman M. Israel Calendric Terminology in Ancient Israel: the Problem of the Month

СЕКЦІЯ Х.
«СПАДЩИНА СХОДОЗНАВСТВА»

<https://meet.google.com/miz-scsc-rku>

10:00–14:00

Модератор: Отрощенко І. В.,
д-р. істор. наук, провідний науковий співробітник
відділу Євразійського ступу Інституту сходознавства
ім. А. Ю. Кримського НАН України

Буряс В. В., Лебедь М. С., Люлька В. А. Кримськотатарська література у працях Агатангела Кримського

Ганус С. О. Біографічна партитура Казимира Гурницького про Агатангела Кримського на етапі реалізації: виміри з позицій історіографії та методології

Горб Є. С. Сходознавчі мотиви у культурологічних студіях А. Брюкнера

Ковальков О. Л. Афганська війна СРСР (1979–1989) на сторінках журналу «Визвольний шлях»

Лагунова О. С. Співпраця А. Кримського та І. Франка в контексті популяризації теорії міграції фольклорних сюжетів

Малюга Н. М. Паремії і культурні паралелі в «Бейрутських оповіданнях» Агатангела Кримського

Матусяк Г. І. Книга тревелогів Степана Левинського «Схід і Захід»: особливості ідіостилю

Мацкевич А. Р. Перша сура Корану в архівному перекладі Яреми Полотнюка

Меміш О. М. Мала батьківщина Агатангела Кримського на сторожі пам'яті про свого сина

Мороз І. М. До історії взаємин І. Крип'якевича з А. Кримським

Отрощенко І. В. Буддійська традиція в житті Ю. М. Реріха

Смольницька О. О. Фітосимволіка орхідеї в перекладознавчому дискурсі української китаїстки Ярослави Шекери

Шевченко С. Любов і Україна академіка Агатангела Кримського